

DÉLMAGYARORSZÁG

76. évfolyam, 113. szám
1986. május 15., csütörtök

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
SZEDED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Havi előfizetési díj: 43 forint
Ára: 1.80 forint

Segítő program a közös tervekhez

Ülést tartott a HNF megyei bizottsága

Tegnap, szerdán ülést tartott a Hazafias Népfrent Csongrád Megyei Bizottsága. A tanácskozást — amelyen jelen volt Horváth Károlyné, a megyei pártbizottság titkára is — Nagy István, a népfrent megyei elnöke nyitotta meg. Ezt követően Papdi József, a Csongrád Megyei Tanács elnöke fűzött szövebeli kiegészítést az írásos beszámolóhoz megyénk VII. ötéves tervének célkitűzéseiről. Majd válaszolt a témával kapcsolatos kérdésekre. Az ezt követő hozzászólások részben a VII. ötéves tervről szóló tájékoztatóhoz, részben pedig a megyei népfrentbizottság öt éves programjának írásos dokumentumához kapcsolódtak.

A megyei népfrent elkövetkezendő fél évtizedre szóló programját a Hazafias Népfrent VIII. kongresszusa, illetve az elmúlt esztendőben megtartott megyei népfrenttervezetek állásfoglalásai határozták meg. Ennek megfelelően a társadalmi szervezet kiemelt feladatának tekinti, hogy a jövőben még nagyobb szerepet vállal a gazdasági építéssel összefüggő politikai munkában. A népi-nemzeti egység erősítése érdekében fokozni kívánják rétegpolitikai munkájukat, ami azt jelenti, még nagyobb gondot foglalkoznak a fiatalok, a nők, az időskorúak, a hátrányos helyzetűek és a nehezebb sorsú családok mindennapos gondjaival, és a mozgalom lehetőségein belül könnyíteni próbálnak nehézségeiken.

A szocialista demokrácia erősítése érdekében már a közelmúltban is sokat tett a népfrent. A lakosság azonban egyre több belezólási lehetőséget kíván saját sorsáról szóló döntésekben. A demokrácia fórumainak bővítése tehát minden eddiginél nagyobb figyelmet kíván. Így azon túl, hogy a népfrent közreműködik a törvények, tanácsrendeletek és a lakosság nagy táborát érintő döntések előkészítésében, keresnie kell azokat a sajátos fórumokat, amelyek alkalmasak az érdekek kifejezésére. Ehhez viszont elengedhetetlenül fontos, hogy a lakosság továbbra is kapjon közvetlen tájékoztatást a fejlesztési elképzelésekről, a tanácsi gazdálkodásról, közvetlen környezetének közeli és távlati terveiről.

Az írásos program hangsúlyozza továbbá, hogy a művelődéspolitikai célkitűzések megvalósításakor a legnagyobb figyelmet a politikai, közgazdasági kultúra és az erkölcs kérdéseire kell fordítani. A mozgalom eszközeivel segítene az oktatás korszerűsítését, az iskola és a család közötti együttműködés harmonikusabb tételét. A résztvevők véleményüket a két témával — a VII. ötéves terv célkitűzéseivel és az öt éves népfrentmozgalommal kapcsolatban mondták el.

Több hozzászóló figyelemztetett arra, hogy a jövőben a társadalmi ellenőrzésnek az élet minden területén jobban kell érvényesülnie, és ha már a társadalmi szerve-

zeteknek nagy szerepe volt a tervek előkészítésében, úgy legyen belezólása a tervek megváltoztatásába is. Elmondták továbbá, hogy a kivitelező vállalatokkal szemben sokkal nagyobb igényeket kell támasztani, hiszen az új lakások, intézmények hibajavítási költségei köztudottan igen súlyos veszteséget okoznak népgazdaságunknak. Mások javasolták és kérték a népfrent segítségét a tanyán lakó emberek elszigeteltségének, magányosságának enyhítésében. Ez nem pénzben, sokkal inkább az embertársi gondoskodásban múlik. Sok szó esett a falvak, községek lakóinak életéről — hangsúlyozván —, hogy a jobb — vagy a jobbnak hitt — városi életkörülmények és lehetőségek „elszivják” lassan

a falvak emberreit. Többet kell törődni a vidéken élőkkel, jusson több pénz számukra a közös kasszából, több lehetőség az ottani munkára. Ne érezzék a nagyvárosok mellett mostohagyereknek magukat az ottlakók, s ne „meneküljenek” százával a városokba.

A cigánylakossággal kapcsolatban volt, aki két problémát vetett fel: a falvakban élő cigányok lakáshoz jutási nehézségeit, illetve a velük törődő szociális gondozók hihetetlenül alacsony fizetését.

A népfrent öt éves programját értékelő vélemények megegyeztek abban, hogy a szervezet a tanács VII. ötéves tervének célkitűzéseit kívánja segíteni, feladatterve összhangban van azal. K. K.

Ünnepség a Felszabadulás Tsz-ben A Hoffertól a Rába-Steigerig

Hogy szalad az idő, mondhatták a szövetkezet alapító tagjai a tegnapi, szerda délelőtti a Tisza Szállóban megtartott ünnepi közgyűlésen. Harmincöt éve, 98 hektáron kezdte 12 család a közös gazdálkodást, s ma már az 5 ezer hektáros nagyüzem több mint nyolcszáz embernek ad biztos megélhetést. S ha a gépeket nézzük, eljutottak a Hoffertortól a Rába-Steigerig. Kevés mezőgazdasági szövetkezetnek sikerült az, ami itt valóság, minden esztendőt nyereséggel zártak. Négy egyesülés közül, háromban veszteségesen gazdálkodók gondjait is a nyakukba vették, s ez sem rendítette meg anyagi helyzetüket. Erdemes a közös vagyon gyarapodását is szemügyre venni. 1960-ban 25 millió, tíz évre rá 58 millió, 1980-ban 216 millió, s az elmúlt évben 470 millió forint. A mostani követelmények felismerését jelzi, hogy a téves több termelési rendszernek is tagja.

Kotogány Mihály elnöki beszámolójából kitűnt, hogy az elmúlt öt év évente változó időjárási és közgazdasági viszonyai az eredményekben is meglátszottak, de alapvető törést nem okoztak a fejlődés lendületében. A jövedelmező gabonatermesztés érdekében 13 millió IGP-hittel korszerű gépsorokat vásároltak. A 6,5 hektáros üvegház üzembe helyezésével megteremtődött az intenzív kertészkedés alapfeltétele. Egy hibával, az építés és üzemeltetés költségei, a hitelkamatok a korábban tervezett alaposan meghaladták. Mára, ha nem is nagy nyereséggel, de helyrebillent a mérleg. Ehhez azonban új érdekeltégi rendszerre, a nagybani értékesítés megszervezésére, és a jövedelmezőbb dísznövénytermesztés nagyobb részarányára is szükség volt. Az állattenyésztést, a sertés- és juh-tartást csak változatos for-

májú, a közös és a tagi gazdaság előnyeit kombináló formákkal tudták jövedelmözvé tenni. A kiegészítő üzemágak bevételei is hozzájárultak a stabil gazdasági helyzethez.

A VII. ötéves tervben elsősorban a termésközpontú növelésében látják a tartálékot. Folytatják a meliorációt, mely a biztonságos növénytermesztés alapja, ezen a mélyfekvésű talajokon. Az olajipari geotermikus hulladékenergiára építve 9,8 hektárra bővítik a hajtatasos kertészetet.

Az önértékelést hozzászólások tették teljesebbé, majd

A csernobili atomerőmű-balesetről

Mihail Gorbacsov tévébeszéde

Mihail Gorbacsov, az SZKP KB főtájtára szerdán este beszédet mondott a szovjet televízió esti híradójában, a Vremja című műsorban. Az alábbiakban közöljük beszédének teljes szövegét:

Önök mindannyian tudják, hogy nemrég baj ért bennünket, szerencsétlenség történt a csernobili atomerőműben. A szerencsétlenség fájdalmasan érintette a szovjet embereket, megrázta a nemzetközi közvéleményt. Először kerültünk ténylegesen szembe egy olyan féle-

metes erővel, mint az ellenőrzés alól kiszabadult nukleáris energia.

Rendkívüli próbatétel

Figyelembe véve a Csernobilben történtek rendkívülségét és veszélyességét, a Politikai Bizottság vette kezébe a szerencsétlenség lehető leggyorsabb felszámolására, következményeinek korlátozására irányuló munkák megszervezésének egészét. Kormánybizottságot hoztunk létre, amely azonnal az esemény helyszínére utazott, a Politikai Bizottságon belül pedig Nyikolaj Ivanovics Ryzkov vezetésével csoportot alakítottunk az operatív kérdések megvizsgálására.

Lényegében a nap huszonnégy órájában folyik a munka. Mozgósítottunk mindent, ami csak rendelkezésünkre állt az egész ország tudományos, műszaki és gazdasági lehetőségeit tekintve. A szerencsétlenség körzetében dolgoznak sok országos minisztérium és főhatóság szervezetei, a miniszterek irányításával, vezető tudósok és szakemberek, a szovjet hadsereg csapategységei és a belügyminisztérium alegységei.

A munka és a felelősség hatalmas részét vették vállukra Ukrajna és Belorusz-szia párt-, állami és gazdasági szervei. Önfeláldozóan és hősiességgel dolgozik a csernobili atomerőmű munkatársainak kollektívája.

Mi is történt? A szakemberek jelentései szerint, miközben folyt a negyedik blokk terhelésének tervszerű csökkentése, hirtelen megnőtt a reaktor-terhelés. A jelentős gőztermelés és az azt követő reakció hidrogén képződéséhez vezetett, majd annak robbanásához, a reaktor összeomlásához és az ezzel kapcsolatos radioaktív kilövelléshez.

Egyelőre még korai véglegesen meghatározni a szerencsétlenség okait. A kormánybizottság fokozott figyelmének tárgyát képezi a probléma valamennyi vetülete — az építői, a tervezői, a műszaki és az üzemeltetési problémák. Természetesen a bekövetkezett szerencsétlenség okainak feltárását követően minden szükséges következtetést levonnak, és a hasonló események megismétlődését kizáró intézkedéseket hoznak.

Mint már említettem, először kerültünk szembe olyan jellegű rendkívüli eseménnyel, amikor arra volt szükség, hogy gyorsan megbabolázzuk az ellenőrzés alól kikerült atom veszélyes erejét, és a lehető legkiseb korlátozzuk a szerencsétlenség méreteit.

Elsődleges a lakosság biztonsága

Nyilvánvaló volt, hogy súlyos a helyzet. Sürgősen és szakszerűen kellett érté-

kelni ezt a helyzetet. S amint megkaptuk az első megbízható információkat, azokat a szovjet emberek rendelkezésére bocsátottuk és diplomáciai csatornákon továbbítottuk a külföldi országok kormányainak.

Ugyanezen információ alapján bontakozott ki a gyakorlati munka is a szerencsétlenség felszámolására, súlyos következményeinek korlátozására.

A kialakult helyzetben elsődleges kötelességünknek — rendkívül fontos kötelességünknek — ítéltük, hogy biztonságba helyezzük a lakosságot, hatékony segítséget nyújtunk a sérülteknek. Pár óra alatt kitélepitették az erőmű melletti település lakói, s később, amikor világossá vált, hogy potenciálisan veszély fenyegeti az emberek egészségét a környező övezetben, ezeket az embereket ugyancsak biztonságos körzetekbe szállítottuk. Ez az összetett munka rendkívüli gyorsaságot, szervezetséget és pontosságot követelt meg.

S mégis a megtett intézkedések több embert nem tudtak megóvni. A szerencsétlenség pillanatában két ember halt meg: Vlagyimir Nyikolajevics Sasunok, az automatikus rendszerek beállítója, és Valerij Ivanovics Hagemcsuk, az atomerőmű operátora. A mai napig 299 embert szállítottak kórházba különböző súlyosságú fokozatú sugárbetegségek diagnózisával. Heten közülük meghaltak. A többiek minden lehetséges orvosi segítséget megkaptak. Az ország legjobb tudományos és egészségügyi erőit, Moszkva és más városok szakosított klinikáit vontuk be a munkába. Az orvostudomány legkorszerűbb eszközei állnak rendelkezésükre.

A SZKP KB és a szovjet kormány nevében mély részvételmet fejezem ki az elhunyt családjaknak, hozzátartozóinak, a dolgozók kollektíváinak, mindazoknak, akik érintett ez a szerencsétlenség, akinek személyes veszteséget okozott. A szovjet kormány gondoskodni fog az elhunyt család-jairól és a károsultakról.

A legnagyobb elismerést érdemlik azoknak a körzeteknek a lakosai, ahol szívesen befogadták a kitelepitetteket. A szomszédok baját sajátjukként fogták fel, s népünk legjobb hagyományainak megfelelően tapintatról, együttérzésről és figyelmességről tettek tanúbizonyságot.

Az SZKP KB és a szovjet kormány levelek, táviratok ezreit kapja szovjet emberektől és külföldi állampolgároktól is, akik együttérzésükről és támogatásukról biztosítják a károsultakat. Sok szovjet család kész arra, hogy gyerekeket fogadjon be a nyári hónapokra, sokan anyagi segítségét ajánlanak fel. Olyanok is szép számmal vannak, akik azt kérik, (Folytatás a 2. oldalon)

Paprikások rajtja

Lázár Mihály felvétele

Egyre kevesebb parcella üres a határban, most már a melegigényes paprikafélék számára kihagyott földdarabokat is gépek s emberek veszik birtokukba. A talajmunkák, gyomirtás után érkezett a palánták kiültetésének ideje. Képünkön: a Szegedi József Attila Tsz munkacsapata igazgatja a pritamintöveket a gép által készített, majd újra visszatöltött mélyedésekbe